

[Hvidberg.]

byde på træsløjd, metalsløjd og give eleven en teknisk indsigt, som går ud over den egentlige fysikundervisnings rammer. Også de andre linjer, handelslinjen og hjemmets linje, kan gøres interessebetonet og tiltrækkende. Der kan skabes en sådan fornyelse af den skoleafdeling, man kalder den fri mellem, at den bliver interessant og tiltrækkende og aldeles ikke mindreværdig, men bare en anden afdeling.

En sådan fornyelse er åbenbart allerede i gang nogle steder. Jeg beder derfor de lærere, som er i færd med at arbejde den op, ikke tage mig mine ord ilde op, som om der intet var sket, for det er der åbenbart, men det, der tiltrænges, er et almindeligt konstruktivt reformarbejde. I stedet for at vedblive med skældsordene imod denne skoleafdeling synes jeg hellere, man skulle gå i gang med det konstruktive reformarbejde snarest muligt.

Jeg er nu nået frem til det tredje lille kapitel i mit indlæg, studenter- og realeksamen. Jeg kan udtrykke mig kort derom, men derfor ikke med mindre alvor. Det er efter min mening fuldstændig oplagt til trods for alt, hvad der er sagt i dag, at når man i den grad svækker fundamentet, som gymnasierne hviler på, og som også realeksamen hviler på, bliver disse eksaminer utyndet og af ringere værdi. Gymnasieskolens folk, lektorer og rektorer, har talt derom, universitetets folk har talt derom o. s. v., de har givet et alarmsignal, som der har været styrke i. I virkeligheden tager man de to yngste årgange væk fra gymnasieskolen, og som man har udtrykt det, resten af den gør man til et ituhakket kursus på 2 plus 3 år. Hvad dette vil komme til at betyde for universiteter og læreanstalter, kan der ganske simpelt ikke være tvivl om. Det drejer sig her om en overmåde alvorlig sag for det hele land.

Mange mennesker spørger i denne tid, og jeg synes med rette, hvad i alverden det dog skal til efter. Hvorfor kan vore dygtigt arbejdende gymnasier ikke få lov til at være i fred med deres arbejde? Universiteter og læreanstalter spørger med forundring og bekymring, hvorfor vi skal have ringere forberedte studenter til studierne; det er dog ikke netop det, vi trænger til her i landet.

Egentlig begriber jeg slet ikke, at den

højtærede undervisningsminister kunne til-lade sig at indbyde Danmarks Lærerforening alene til møde med de politiske ordførere i ministeriet den 15. april i stedet for at indbyde alle tre lærerorganisationer på én gang, altså gymnasieskolens og realskolens folk sammen med Danmarks Lærerforening. Jeg stillede spørgsmål desangående ved selve mødet og fik det utydelige svar, at gymnasieskolens folk ville komme den næste dag, og at realskolens folk ikke havde meldt sig. Det skulle de imidlertid heller slet ikke. Det var ministeren, som skulle have indbudt dem sammen med gymnasieskolens folk og folkeskolens lærere.

Det gjorde han ikke, og det havde han nok sine grunde til; og så oplevede vi da hin 15. april, efter at mødet i øvrigt havde været udskudt flere gange, et møde i ministeriet, som jeg nødig vil anvende nogen glose om, men det er i alt fald det mest ubehagelige møde, jeg har været med til i mit politiske liv. Jeg vil gerne her have det sagt offentligt, at jeg sagde fra og gjorde indsigelse.

Jeg har endnu efter gennemgangen af disse mine tre punkter en enkelthed at føje til. De konservatives standpunkt med hensyn til de private realskoler er det, at sådanne skoler har deres særlige opgave i det danske undervisningsvæsen og deres eget ansigt i det danske skolebillede. De bør tilskudsmæssigt betrygges på en sådan måde, at de helt og fuldt kan være på højde med enhver anden skole. På et tidspunkt af udvalgsarbejdet — det ligger så langt tilbage som i begyndelsen af januar — stillede de konservative ministeren et spørgsmål om de private skolers stilling under den foreslåede lov. Ministerens svar gik ud på, at naturligvis ingen privatskole, som ikke bøjer sig for den struktur, som nu bliver gennemført, kan få tilskud. En privatskole kan ikke have en anden struktur end den, som er folkeskolens. En realskole, der tidligere fik tilskud til fem klasser — fire mellemskoleklasser plus en realklasse — ville nu kun kunne få tilskud til de tre eksamensklasser, ikke til 6. og 7. klasse, som nu bliver under-skoleklasser.

Senere ønskede venstres medlemmer af udvalget, at ministeren skulle erklære sig villig til i forbindelse med lovens ikrafttræden at søge gennemført en sådan ord-